

מסורת הש"ס

(א) כלס פי"ו משנה ט
(ב) עירובין ט"ז (ג) ופסחים
[ע"ג] (ד) עוקצין פ"ג מ"ד מהנה
נא; (ה) ודברים ח"ו (ו) [קנמן
מ"ג] ז' [נבאליהו מ"א],
(ח) גמרה, ט' [נדבניה היה
ואתן כי כ"ג], י' [וע"ע
תוס' מנחות ע"ה ד"ה אפילו]

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה גלה וכו' וה"ל
יוסף היה מפרט:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דורמסקין כ"ו
ה"ר בריב"ו בפה"ע ק"ל ה"ה
גם כפי"א ע"פ מהשכל אל"ף
המבין סבר שלקות מברך
שהכל א"כ ג"כ כפי"א אין
בדמיון כפי"א ד"ה שכל
מנואר כסופא וית ג"מ מלא
ז"ע: רש"י ד"ה ועבד ע"ד
וב' בקול תוך תוך ע'
פסחים ע"ד ע"א כפי"א ד"ה
ר' יצחקאל: תוס' ד"ה ד"ה
וכו' מלא לוגמו ב"ר
שירד: ע"י לעיל ל"ז ע"א
תוס' ד"ה נתן ר"ג:
ב"ח"ו ורש"י היה אומר: ע"י
לקמן פר"ט ע"ב תוס' ד"ה
ורמ"ו: תוס' ד"ה נתן וכו'
ובי"ר: ברכה: ע"י מוליך ק"ו
ע"א תוס' ד"ה ש"מ:

מוסף תוספות

א. בתוס' ר"ש כתב,
דבימיהם היו רגילים
להסב ולקבול לשתות
ולאכול פירות ומין
מוזנות אבל אין
רגילים בכך להסב ולכך
כ"א מברך לצעמו.

לעו רש"י

אקדלש"ט
[אדורלצ"ש]. מלוח (ש"ח
בר). פרוניש [פרוניש].
שופים. פודרי"א.
[פידרירז"ן]. קורא (ע"ף).
מונשי"ר. לחתוך.
לחתכות דקות. אנ"ט
[אני"ד]. שבת נצח
הר"ח.

מוסף רש"י

פרמיהו. מחמסב הק
(שבת נ"ד). לשון פרמיהו (שם
ר"ס). ועבדי תוך תוך.
שמנושל יפה ונעמק כולו
עד שנמתה ונשאר רומח
דומה ממששע קול זה סוד
תוך (שוד"ו כ"ט). בקול היה ה"ס
(פסחים ט"ז). אין בה משום
תרומה. שם חזק הקלל
ועל לתוך קריאה של חולין
א"ע מדמ"ע (נדד נ"א).

נדר ליה שיעורא. וגזי ברכת פירות הארץ אכילה כמיצ"א) ואכילה בכזית: **כיום שאמרו.** לענין שיעור כל אכילות: **אגור נסוקו.** מומן ללאות ממנו שאינו נכלע צפרי כמסקה תפוחים ותומים אלא אגור כמסקה ענבים: **דורמסקין.** אף הן שלקות מעט צפורין אקדלש"ט

זלע"ו כך ראיתי צפירוש צבא קמא של רבינו יצחק ברבי יהודה. אבל כאן פירש פרוניש וכן שמעתי אני כאן וצבא קמא (פ"י דף קמ"ו): פרוניש ואי אפשר להעמידה דל"כ * הרי ברכמו צ"פ העץ והיאך קדם וברך על הפרגיות שברכתן שהכל ואינם נדברים חסונים כדמפרש ואזיל: **שלא טעם טעם נער.** ונעשה הנער חביב עליו: **פרגיות.** צפר עוף שקורין פרדרי"א: **וקנה אין לאן.** הלא זקן אני והיה לו לשאלני על איזה מהן יברך לפיכך את שאר המינין. **ודברים הללו אינן באין ללפת את הפת אלא שלא מחמת הסעודה הן באין ואמרינן לקמן (דף מ"א):** **דועונין ברכה לפניהם ואין הפת פוטרמן:** **ומברך סבר שלקות.** נכרוז דורמסקין שהכל ברכתן כפרגיות דעל דבר שאין גדולו מן הארץ כגון צפר צינים ודגים מנחצמתניתין * שהכל וכיון דברכותיהם שוות חביב עדיף: **ומנגלג סבר שלקות נורא פרי האדמה.** שהיא ברכה חשובה לעצמה לדברים חשובים והיה לו להקדימו: **כרוז עדיף דוין.** דמניא לקמן (דף מ"ד): **כרוז למנון ותדנין לרפואה:** **רגגלידי ולפסא.** ראשי לפתות: **פרמינהו.** מנושי"ר זלע"ו לשון קניית ירק: **פרימא ווטא.** גריעותא היא ובשאלנו מי קאי: **אני ספי.** על מקום שפיתת הקדישה: **ועבדי טוך טוך.** כלומר ששלוך נמחה מאלד וקול רחמתו נשמעת * **קקול טוך טוך:** מ"א דסלקא. תבשיל של תרדון: **קסלקא.** לענין ברכה: **דשינשא.** ירק שנותנין מעט צקדרה למתק צעלמא ולא לאללו. **אני"ט זלע"ו:** **למתוקי טעמא עבדי.** ומזכרין על מימי תבשילו צ"פ האדמה: **השכס אין צב.** צד שלה משנתנה צקדרה והוליוהו אין זה שז משום איסור תרומה דהוה ליה כעך צעלמא. מדקמני משנתנה טעם ש"מ לטעמא עבדי: **פס לנומה.** יבשה שנתנה צקדרה לשרות וכן נלמוות דקות: **לירך שסלנה.** ברכת המוליוה עם פריסת הפרוסה מן הפת והיא פרוס ועומד הוא: **אפרוסה (פליא).** כיון דלמרת עם פריסת הפרוסה תכלה מאי חשיבותא ומאי אהינתא: **אלא**

טעמא עבדי לה שמע מינה אמר רב חייא בר אשי פת צנומה בקערה מברכין עליה המוציא ופליגא ר' ברכה עם הפת מתקף לה רבא מאי שנא צנומה דלא משום דכי כליא ברכה אפרוסה קא כליא על הפת נמי כי קא גמרה אפרוסה גמרה **אלא**

ביצד מברכין פרק שישי ברכות

ל"א

עין משפט
ג' מצוה

א מ"י פ"ד מהלכות
מלכות אסורות ה"ל א
(טושי"ע א"ח סי' ס"א)
ב א טושי"ע א"ח סי' ס"א
ספ"ג:
ג ב טושי"ע א"ח סי' ס"א
ספ"ד:
ג ד מ"י פ"ג מהל' ברכות
ה"ל ו טושי"ע א"ח סי'
ד ספ"ד:
ד ה מ"י פ"ח מהל'
ברכות הלכה ד סמג
ט טושי"ע א"ח סי' ס"א
ספ"ד:
ה ו מ"י פ"ט מהל'
מלכות הלכה י"ב
ו פ"א מהל' טוהלת אולפין
הלכה ו:
ז טושי"ע א"ח סי' כ"ד
ספ"ד ו אבנאר"ל:

רבינו הנאל

הביאו לפנינו ברוב
דודמסקין. פי' פרוניש.
ובלשון ישמעאל אהזין עין
הקין ומבדקין עליו בורא פרי
צפריס ופרגיות. צפריס
קטנים. גרגלילי. דליפתא
כיון פרימא ורביב בין זוטרי
בורא פרי האדמה. אפי'
שדא ביה קיחמא, דלמידבק
בבלמא קא מיכורין ולא
למונא. מ"א דסלקא
כסלקא ומ"א דליפתא
כליפתא כך הלכה ומברך
בורא פרי האדמה. א"ר
חייא בר אשי משמיה דרב
פת צנומה בקערה מברכים
עליה המוציא. פ"ר פרידה
פתחין בקערה וצק עליה
מוך מברכין עליה המוציא
לחם [ומיירי כביאכא עליה
תורתא דנהמא]. ופליגא
ד"ר חייא דאמר צריך
שתכלה ברכת המוציא עם
בציעת החתיכה מן הכפר
שבוצע ממנו. דהא זה הפת
כולה כבר היא צנומה
בקערה. ומתקין רבא אהא
ד"ר חייא מאי שנא צנומה
דפליג, דכי כליא ברכה
אצנומא קכליא. אפי'
הבוצע על הכבר כיון דפריס
מה הכבר ובעצ, כי כליא
ברכה אפרוסה כליא. אלא
ברכה על הפת. כלומר, אם
היתה פת שלמה מברך ואח"כ
בוצע, אבל אם היא פתוחה
או צנומה בקערה, אומר
המוציא ופושט ידיו ונוטל.
והלכתא כרבא.

בצר א"ה שיעורא. היינו דוקא בצרכה שלאחריו דצענין שיעור
אלו בצרכה שלפניו אפילו פחות מכשיעור דאסור ליהנות
צעולם הזה צלא ברכה זין לענין אכילה זין לענין שמהי אכל בצרכה
שלאחריו צענין שיעור מלא לוגמו על כן יש ליהרר לשמות מכוס של
צרכה * מלא לוגמו כפי שצריך
לאחריו מעין ג' ברכות * והר"י היה
אומר צבורא נפשות כיון דלאו ברכה
חשובה היא אפי' צצזיר משיעורא
מזכרין צבורא נפשות רבות ולא
נראה דמיון דצורא נפשות תקניה
כנגד על הגפן כי היכי דעל הגפן צעי
שיעורא צבורא נפשות רבות נמי צעי
שיעורא וצירושלמי ר' יוחנן היכי
צריך אית הא לא הוי שיעורא וקאמר
משום צריה דלפילו לא אכל אלא
פרידה אחת של ענב או פרידה אחת
של רמון צעי צבורי משום דצצזיר
מזכרין אפילו פחות מזכות וחולק על
גמרא דידן כדמשמע הכא א"כ אין
הלכה כמותו של ירושלמי (א) וה"ר יוסי
היה מפרש שהירושלמי אינו חולק על
הגמרא שלנו דהכא מיירי שהסורו
הגרעייס ונמלא אס כן לא היה
כצרייהו אלא אס אכלו שלם אפי' אס
היה פרידה אחת של רמון מברך עליו
תחלה וסוף וגמרא ירושל' היה סבור
שהיזת היה שלם ולכן הואך לתוך
צלותו ענין דלכל פרידה (ט) דצריה
ואינן חולקים יחד ועוד יש צירושלמי
היכא דצריך אפורוסא למיכליה
ונפל מידיה ושקל אחרינא צעי צרוכי
זמנא אחרינא ומיך מאי שנא ואתני
המיס פירוש דמברך לשמות ואתני
אזלי והני אחריני נינהו וא"ל לצרך
פעס אחרת ומשני הכא הוה דעמו
מתתלה לזה שהיה יודע שילכו להן
אלו צמורוסא לא ידע שיפילו מידו
ויאמר צרוך שם כבוד מלכותו לעולם
ועד משום דהוה צרכה לצטלה וכן
נכון לומר על כל צרכה לצטלה
צשכלמי: **דורמסקין.** פירש"י
פרוניש. ולא נראה דבסמון
משמע דמזכרין עליהן צורא פרי
האדמה וא"כ צורא פרי העץ צעי
צרוכי ונראה שהוא מין כרוז:
נתן בר קפרא רשות **אחד** מהן
צבר. ונראה דמיירי בצרכה
שלפניו דאי בשל אחרינו הא אמרינן
(חולין ק"ו) דאין מזמנין על הפירות
* ומיירי צהסדו ואנו אין לנו * שם
הסדה אלא על הפת ולכן צריך לצרך
כל אחד על כל דבר הן צפירות הן
ציין: **חביב** עדיף. וכן הלכה
אס יש לו שני מיני פירות לפניו חביב
עדיף וצורא פרי האדמה עדיפא
משכל נהיה צצזרו דמזכרת טפי
וחשובה לעצמה מקריית ויברך על
אותו המין ששיך צו פרי האדמה אף
על פי שאותו המין שיש לצרך עליו
שהכל חביב עליו ואס לפניו פירות
שהצרכות שוות ואחד מהן הוא מו'
המינין יברך תחלה על אותו של ז'
המינין דעדיפי: **מ"א** דסלקא
כסלקא. מזכרין עליה צורא פרי
האדמה אף על פי שאין זה אלא מיס

וטעם הירקות מברך עליהן כאשר יצרך על הירקות אע"ג דאמרינן לעיל דמי פירות זיעה צעלמא הוא יש לחלק: **פת צנומה** בקערה מברכין עליה המוציא א"ה מן הארץ ופליגא ר' חייא. וא"ת היכי מיירי אס יש שלמה לפניו הא אמרינן צסמוך דכ"ע שלמה עדיף ואי ליכא אלא לנומה היכי פליג עלה ר' חייא הא מסקינן לעיל (דף ה'): פרונין אף על פי שאין בהן כיות מזכרין עליהן המוציא הואיל ואית זהו תוריתא דנהמא וי"ל כגון דאיכא שלמה לפניו וצצזע מן הצנומה רב חייא צר אשי סבר דהוי כמו שלמה מאחר שהיא חביבה [מזכרין עליה] ור' חייא ס"ל צריך שתכלה ברכה עם הפת ואס כן צענין שתכלה הצרכה עם צציעת הפת וכיון שצצזעה קודם לכן שלמה עדיף אלא אי ליכא שלמה מודה שצריך על הפירותים * המוציא לחם מן הארץ: והלכתא